

Greva e urise- dileme etike ne psikiatrine forenzike

V.Blakaj-Ramadani; F.Blakaj; N.Musliu; A.Bunjaku;B.Obertinca; A.Gashi; A.Veselaj; D.Jahmurataj

Instituti I Psikiatrise Forenzike te Kosoves

1. Pjesa hyrëse:

Se si dikush e përkufizon grevën e urisë, ngre pyetje etike ne lidhje me legjitimitetin dhe kapacitetin racional për vendimmarrje. Dilema etike kryesore sillet rreth asaj se ndonëse personi me te vërtetë ka probleme mendore, a kane mundur dhe sa kane mundur këto probleme ta afektojne vendimin e tij.

Shoqata Boterore Mjekesore (SHBM) e bene dallimin ne mes “ greves se urise “ dhe “refuzimit per tu ushqyer”.

Te dhënat flasin se diagnoza flet shume pak sa i përket aftësisë (kapacitetit) mendore, andaj nuk mund te supozohet se secili, le te themi, me diagnoze te skizofrenisë eshte i pa afte per te marre vendime per veten e tij. Andaj secili rast duhet te vleresohet ne mënyrë individuale dhe me seriozitet te larte.

2. Qellimi:

Ngritja e pergjegjesise etike dhe menaxhimi i kesaj qeshtjeje, ne mesin e profesionisteve te shendetit mendore.

3. Metoda e punes:

Konsultimi i literatures profesionale per etike dhe deontologji , bazuar ne standardet nderkombetare per greve te urise.

Prezantimi konkret i nje rasti.

4. Rezultatet dhe konkluzionet

Secili rast duhet te vleresohet ne menyre individuale sa i perket kapacitetit mendor per marrje te vendimeve, pa marre parasyshe a ka apo jo diagnoze psikiatrike;

Greva e urise/ refuzimi per tu ushqyer, duke u drejtuar nga aspekti etik dhe praktik, ende nuk ka rregullore dhe procedura te qarta, andaj psikiatrat jane lene qe vete te perballen me kete ceshtje te ndjeshme dhe etike;

The hunger strike - ethical dilemma in forensic psychiatry

V.Blakaj-Ramadani; F.Blakaj; N.Musliu; A.Bunjaku;B.Obertinca; A.Gashi; A.Veselaj; D.Jahmurataj

1. Introduction

How one defines hunger strikes raises ethical questions concerning legitimacy, rationale, and decision making capacity. The main ethical dilemmas is going around about issue, if and how mental problems had affected decision making capacity.

World Medical Association (WMA) distinguishes between "*hunger strike*" and "*refusal to be fed.*"

The data indicate that the diagnosis speaks very little in terms of mentally ability (capacity), it can not be assumed that everyone, let's say, with diagnosis of schizophrenia is unable to make decisions for himself. Therefore, each case must be evaluated individually and we highly reliable.

2. Purpose:

Rise of ethical responsibility and management of this issue, among mental health professionals.

3. Methods:

Consultation of professional literature on ethics and deontology based on international standards for the hunger strike.

Case presentation

4. Results and conclusions

Each case must be assessed individually in terms of mental capacity for making decisions, regardless of a psychiatric diagnosis;

The hunger strike / refusal to be fed, being driven by ethically and practical aspect , there are not yet clear policies and procedures, so that psychiatrists themselves are left to deal with this sensitive and ethical issues.